

opusdei.org

Vydává se několik dopisů svatého Josemaríi věřícím Opus Dei

Posvěcování obyčejného života, pokora, služba a hlásání Krista jsou témata, o kterých pojednávají čtyři dopisy, kterými se svatý Josemaría obracel na věřící Opus Dei. Nyní je poprvé vydává institut Istituto Storico jako součást Kompletního díla zakladatele. Rozhovor s vydavatelem tohoto svazku Luisem Canem.

18.09.2020

Vydáním tohoto svazku se zahajuje publikace řady dopisů svatého Josemaríi věřícím Opus Dei. O jaký druh dopisů se jedná?

Jsou to spisy určené lidem z Opus Dei všech dob, ne konkrétním příjemcům. Pojednávají o duchu a historii Opus Dei, ale ve své většině se týkají všech křesťanů, neboť pojednávají především o následování Ježíše Krista, téma, které svatého Josemaríu zajímalo nadevšecko. Na stránkách těchto dopisů chtěl sv. Josemaría svými lidskými i nadpřirozenými zkušenostmi předat doktrínu a prožitky, které byly ovocem jeho celoživotních modliteb a reflexí. Jsou to texty, které překvapují svou hloubkou a moderností. A zároveň jsou neformální, jako bychom se účastnili

besedy. Nejsou to traktáty, ani kázání nebo meditace: při jejich čtení si člověk snadno představí zakladatele Opus Dei, jak si se svými duchovními syny a dcerami v důvěrném přátelství dopisuje nebo beseduje.

Proč se publikují až nyní? Předtím se na veřejnost nikdy nedostaly?

Když v roce 2001 vznikl institut Istituto Storico San Josemaría Escrivá, jeho záměrem bylo vydat kompletní dílo zakladatele Opus Dei a použít přitom kritickou metodologii, tj. pečlivě nastudovat všechny dostupné prameny. Zahájení této práce si vyžádalo nějaký čas, až dosud se uveřejnilo několik svazků této kolekce, konkrétně osm. Jakmile byla ukončena první fáze, tj. vydala se díla uveřejněná už za jeho života, přišly na řadu spisy dosud nevydané. První takový svazek, který obsahoval homiletické texty, vyšel v roce 2017. Následující fáze se zabývala velkou

skupinou dosud nevydaných spisů, dopisů, na jejichž vydání jsme my, členové institutu, pracovali s velkým nadšením už několik let, protože dle našeho názoru mají tyto dopisy velkou hodnotu. V každém případě jsou úryvky z těchto dopisů dobře známé, protože se už desítky let citují v různých publikacích.

Mohl byste uvést základní témata těchto čtyř dopisů, které se mají zveřejnit?

První pojednává o posvěcování obyčejného života a o práci uprostřed světa, ve kterém působí křesťané jako kvas v těstě. Snaží se přiblížit muže a ženy Kristu Ježíši. Tedy tento první text, relativně krátký, se dotýká základního poselství Opus Dei. Druhý dopis se zaměřuje na pokoru, ctnost pro křesťanský život nepostradatelnou, a na věrnost Bohu. Třetí se zabývá službou Bohu, církvi a všem lidem,

kterou mají křesťané uprostřed světa naplňovat. Obzvlášť na mě zapůsobily ty pasáže, dnes velmi aktuální, v nichž hovoří o úloze věřících laiků v křesťanském duchu zlepšovat a ožивovat politické, společenské, kulturní a další skutečnosti, v nichž žijí a pracují. Otázka svobody a úcty k názoru druhých je velmi aktuální. A konečně, čtvrtý, nejkratší text doporučuje, jak hlásat Krista ve světě, který je silně sekularizován. Tématem je, jak zapojit lásku při předávání víry. Naléhavě se vyzývá k evangelizaci našeho světa, s laskavostí a optimismem. Mám zato, že pro mnoho křesťanů angažujících se v evangelizaci bude tento způsob přitažlivý, nezávisle na tom, zda Opus Dei znají nebo ne.

Kolik dopisů existuje a v jakém časovém horizontu byly napsány? Plánuje se, že se vydají všechny?

Máme 38 dopisů, pokud se počítají jen ty, které svatý Josemaría zahrnoval do jakéhosi cyklu nebo homogenní skupiny. Ve skutečnosti je jich více. Nevíme dosud, zda budou zahrnuty do této sbírky kompletních děl nebo do nějaké jiné, obsahující pouze pastorační listy. Celkem se dá mluvit o 40 - 45 dokumentech, jsou si velice podobné. Počítáme s tím, že je budeme v příštích letech vydávat.

Kromě těchto dopisů určených věřícím Opus Dei obecně, uveřejní se i korespondence, kterou měl s konkrétními osobami?

Ano. Předpokládá se, že jedna kompletní série se bude tomuto tématu věnovat. Některé části z této korespondence se už objevily v časopisu *Studia et Documenta*. Jedná se o několik tisíc dopisů, proto ještě zkoumáme, kdy a jak se do tohoto systematického vydání pustit.

Jaké byly historické a církevní souvislosti, v nichž se tyto texty psaly?

Na to není snadná odpověď, protože nevíme, jak dlouho trvalo, než se napsaly. Nicméně dá se říci, že svatý Josemaría pracoval na některých dopisech v rozpětí téměř 40 let, protože s jejich přípravou začal již v třicátých letech. Psal texty, které měl v úmyslu později dále rozvinout. Ale k této práci se po mnoho let nedostal. Důkladně pracoval na celém cyklu těchto dopisů, na jejich dokončení, od konce padesátých let do začátku let sedmdesátých. Tj. v těchto letech úplně přepracoval staré, dochované texty, přidal modernější citace a z transkripce jeho rozjímání a besed použil výrazy a formulace, které lépe odpovídaly jeho současnému způsobu uvažování. Kromě toho přidal i část textů psaných vlastní rukou. Přirozeně si všimneme, že použil jazyk a myšlenky, které měl v

hlavě, když tyto texty upravoval, i když v několika dokumentech chtěl zachovat minulé datum jako vzpomínku - často mající symbolickou hodnotou - na to, když tyto zápisky začínaly. Proto tu máme rozdíl mezi těmito dopisy a dopisy určenými konkrétním osobám, které, jak bylo řečeno výše, budou vydány v separátní sbírce, jejíž datování bude odpovídat době vzniku dopisů. Všechny tyto věci se podrobně vysvětlují v úvodu prvního svazku. Myslím si, že úmyslem svatého Josemaríi bylo podat v těchto dopisech úplnou vizi ducha Opus Dei, která má trvalou platnost, dříve než ho Pán povolal do příštího života.

Historický ústav pracoval dlouhá léta na vydání dopisů v této podobě. V čem spočívala jeho práce s ohledem na to, že to jsou dopisy určené věřícím Díla?

Prvním úkolem bylo pečlivě nastudovat zdroje a už dostupný materiál, protože svatý Josemaría několikrát tyto texty revidoval. Proto máme několik verzí, které se mírně odlišují; některé z nich zničil, jiné ne: bylo nutné provést kritickou práci, abychom porovnali a určili verzi, kterou chtěl on mít jako definitivní. Na druhou stranu je to vydání s komentáři, i když jsme chtěli počet poznámek omezit na ty nejn nutnější, abychom čtenáře od hlavního textu neodváděli. V tomto prvním svazku je rovněž úvod, kde se vysvětluje historie sepsání těchto dokumentů, jejich typické rysy atd., a také shrnující pohled na toto bohaté dědictví.
